

NOVINE SLOVENSKE
KRAJINEZavarvanje je potrebno posebno za
kmečko ljudstvo.

Gnesden vse beži iz kmet-skoga življenja v varaše, šče bole pa v tujino. Posebno v našoj Slovenski Krajini se to dogaja leto za letom. Odhaja vsaki, ki je količkaj sposoben za delo. Komaj dete dovrši ljudsko šolo, že se začne njegova pot po sveti za zaslužkom. I tak so vse naše bolše delavne moči v tujini, kde gospodar iztisne iz njih slednjo silo. Ne davajo tujinci našim ljudem kšenki penaz, trbe je dobro zaslužiti. Kda pa naš človek prežive najlepša svoja leta v tujini, se vrača izčrpani na svojo domačo grúdo, ki njemu ne davala zadosta kruha, tak, da je mogeo svoje najbolše nehati v tujini.

Tomi izseljavanji se trbe proti postaviti. To pa ne bomo napravili s tem, da pripovedav-lemo od lepote kmetiskoga stana, niti ne s tem, če pravimo, da je kmetško delo najbolje zdravo. Ka pomaga našimi kmeti, če je njegovo delo lepo i zdravo, če njemu pa ne davle niti zadosta kruha, niti si nemre pridobiti sredstev za dru-

ge svoje potrebe. Kmetije gnesden njegovo delo ne plačano, za to si nemre nikaj prisparati za stara leta. Zato pa trbe tju pomoč. Zbošati se mora gospodarsko stanje, zagvšati se mora našemi kmeti dostojno življenje. Ne bo potem več teliko izseljavanja v varaše i v fabrike, ka neštetni kmetom posebno zamerijo, rekši: kmet naj ostane na svojoj zemli, to naj obdelava i naj ne jemle vkraj kruha drugim. Naj ne hodi v tujino, kde se pokvari narodno i versko. — Zbošajte njemi njegovo stanje, pa bo ostao na svojoj grudi, štero vseedno lübi, čeravno beži ž nje. Dokaz za njegovo lübezen je to, da se nazadnje li vrača nazaj na svojo zemlo.

Potrebno je starostno zavarovanje tudi za kmeta, da bo naš človek meo za stara leta nekaj, da ne bo prisiljeni stradati. Tudi to bo zadržalo izseljavanje. Kmet bo bole lübo svojo zemlo i ne bo bežao ž nje iskat si bošega življenja. Prepotrebna zadeva.

Razgled po katoličanskem sveti.

Japonski admiral Jamamota v Rimu. Japonski admiral Jamamota, ki je katoličanec, je bio sprejeti od državnoga tajnika Njegove svetosti, kardinala Pacelli-ja. Admiral je dao zagotovila Sv. Stolici, da se na Japonskom katoličani ne bodo preganjali.

Porast katoličanov v Angliji. Kak javla „L'universe“ službeno statistiko od pokrajine Škotske, je bilo leta 1936. 754 katoličanskih duhovnikov, lansko leto pa že 790. Katoličanov je v Škotskoj nekaj pod 700.000. Katoličanskih cerkvi ma Škotska 473, dve sta lani zidanivi. Kršče-

nih je bilo lani 17.461, fermanih 23.854, zdavanj 5.246.

Obsojena kniga. Na indeks je stavljena, to je obsojena je nemška kniga Raoul Franciska: „Von der Arbeit zum Erfolg“, ka pomeni: Od dela do uspeha. Kniga širi nemško pogansko vero, zato je obsojena.

Komunisti v Lurdi. Ne so zato v Lurdi, da bi častili Prečisto Devico Marijo, ali od nje pomoč prosili v dušnoj slepoti, nego zato, da širijo svoj brezverski navuk. V te namen so najeli več pisarn v Lurdi, po šterih delijo brezplačno razne brošure i spise, pune z brezverskim komunizmom.

Gda so Francuzi vöro spreminjali...

Tisti večer smo se začnoli zbirati v „francuskoj Nedelici“ (zato, ka je samo v tom kraji 9 Nedličancov) v maloj vesi Longsols. Da zavolo vöre nete preveč v strahi: uradno vöro so naprej porinoli za edno celo vöro, ka prej v varaši na té način nekaj prišparajo, samo, ka zdaj že Francuzi sami več v to ne verjejo. — Na kmetaj pa itak celo leto majo ednako, sunčno vöro, kak Vi doma. —

Drügi den, v nedelo 27. marca smo pa z žalostjov opazili, ka je jako kmično vreme, pa rosilo je tak pomali. — Nej smo meli nikšega vüpanja, ka bi šče što naših iz bližanjih vesi prišao: Pa so: dva iz daljave več kak 15 km, se razmi, ka jiva je premočilo, pa sta se li nej zbojala. Poslušajte: eden se je pa pripelao celo iz daljave več kak 100 km; na železniškoj postaji so njemi nej povedali pravoga autobusa, pa je sirmak kesno vnoči po štimi prišao v Longsols, tam v začetki vesi predregetao v ednoj slami, ka dale nej vüpao zavolo psöv, pa te zajtra pitao v slaboj francoščini ednoga našega, gde je kaj Slovincov: tak sta se te spoznala.

Bilo nas je okoli 20, celo dva Polaka sta se nam pridružila, pa smo šli v cerkev, štere oltar so vrle naše izseljenke tak lepo okrasile z muškatinli pa z drugimi rožami. — Najprle smo opravili vüzensko sveto spoved, nato pa meli popevano velko mešo. Brez orgol smo duhovniki krasno odgovarjali vse, samo dva odgovora smo nej zmogli. Vmes pa sezna spevali naše cerkvene pesmi. Pomislite: okoli 30 Francuzov je prišlo k toj meši, ovači jih pa pride samo par;

Kristušovo trpljenje i smrt v Črensovcih.

Prosvetno društvo v Črensovcih bo vprizorilo v soboto dne 9. aprila večer ob sedmih, v nedelo 10. aprila popoldne ob treh, na veliki petek popoldne ob štirih i na vüzemski ponedlek popoldne ob treh v Našem domi. „Pasijon“ Fr. Ksaver Meška, šteri ma tri predpodobe i 8 skrivnosti:

1. predpodoba: Prva človeča hüdobija, Kajn vmori brata Abela,
2. predpodoba: Abraham darüje sina Izaka,
3. predpodoba: Dober pastir išče svojo zgübleno ovco,
1. skrivnost: Jezušov slovesni vhod v Jeruzalem,
2. skrivnost: slednja večerja,

3. skrivnost: Jezuš sprejme na Olskoj gori kelih trpljenja,
4. skrivnost: Peter zataji Jezüša,
5. skrivnost: Judov obvüp i Petrovo kesanje,
6. skrivnost: Jezuš pred Pilatom i njegova sodba,
7. skrivnost: Križna pot na Jeruzalemskih vulicaj,
8. skrivnost: Jezuš vmrje na Kalvariji i
- datek: Jezuš vstane od mrtvih.
- Pri Pasijoni nastopi nad 60 oseb.
- Prijatelje dobre prireditve, od blizi i daleč, vlüdnö vableni.
- Odbor.

Biseri iz pisem Camplinu,

izseljenskemu duhovniku v Franciji.

„da bi nas obiskali, ki smo tak obteršeni v tujini, da bi radi opravili spoved v slovenskom jeziki“, Trezika Rožman i Franc Benciković.

„da bi vnogo lejt preživeli med nami izseljenci v tom hüdobnom sveti... vaša zvesta Slovenka Ana Balazic i Katarina Gomboš.

„Poštüvani duhovnik... mam edno malo rodbino, leži v špitali že sedmi mesec... bi te betežnik bio jako veseli, či bi mogo svojo spoved fciniti, prosim vas trnok lepo...“ Krajcar Marija.

„I ne pozabite prinesiti fotografski aparat, mo vrle!“ Klarica Lopert.

„To je atres popa, či te jin pisali, vej so jako prosili...“ Ivan Prša.

„Srce čüti veselje, gda začüjem mili veseli glas, da se nam bliža namestnik Kristušov, šteri nosi tolažbo i rešenje... sem sama v toj okroglini... Slovenka Prekmurka... ve Vam pišem odkritosrčno... kaj mi ne bi srce jokalo, da ne more k Njemi šteroga lübi, k Jezüši... ve je preteklo že eno leto dni, ka sem Ga sprejela zadnji pri sv. meši...“

daleč ne morem, ar mi razmere ne dopüščajo, a spoved bi raj opravila dnes kak zütra... vaša sestra po Mariji Micka Ciglar“.

„samo me vij čakajte vünej pri stanovanji, tam vas že jas najdem, da vas tüdi malo poznam...“ Marton Nerad“.

„Še enkrat prav srčno pozdravljeni od vseh Slovenk in Slovincov in na veselo svidenjesti!“ Jeneš Marija“.

„znajo, kak je s tistim, šteri dugo nej bio pri spovedi: vsigdar odlašä... tüdi devetdnenvico opravlam za njo... njim pošlem telegram, da pridejo... ka bodo vidili našo prelepo cerkev Srca Jezušovoga... S tem zaprem moje vrstice s pozdravom: Falen bodi Jezuš Kristu i Marija... Katarina Trojak“.

„sem gučala z gospodom plebanošom, tüdi oni so zadosta radi... mij smo raj, če v soboto že pridete, da nam kaj povejte, za nedelo, če bi kaj lepo spevali; mogoče pa tüdi spovedavali... (gospod plebanoš) so bili viditi, da njim je povoli... Tak šče enkrat z Bogom, naš dragi duhovnik v tujini med nami. Vas pozdravlamö vsi Slovenci vsküpnö... Čeh Marija“.

Našim v Franciji.

Ne bojimo se deževnoga aprila, zbirali mo se vsakšo nedelo: 10. aprila v Vineul (Indre), 17. aprila (Vüzem) Plessis-Trévis (Seine et Oise). Iz Pariza se vzeme na Port des Vincennes autocar Renault št. 0, ali pa vlak do Villiers sur Marne in odtam 3 km peški ali pa z autobusom. Za bližanje de spovedavanje že v soboto večer od 8 vöre naprej v farnoj cerkvi Villiers sur Marne, v nedelo de pa spovedavanje od 8 vöre zajtra naprej do velke meše, ob 10 vöri v farnoj cerkvi Plessis-Trévis; sledkar pa večernice. Šteri želejo sküpní obed,

naj to kempüle sporočijo na naslov: Hajdinjak Alojz, Sanatorium Villiers sur Marne, Seine et Oise“.

18. aprila (vüzemski ponedlek) v Bussy (Marne).

24. april (bela nedela) Tigy (Loiret).

Vsakikrat ne samo, ka si očistimo svoje düše pri spovedi, liki tüdi vse druge težave pove-mo svojemi duhovniki, se fotografiramo za tolažilni spomin in sploh do srca razvedrimo, da mo znova lejko šli na svoje teško vsakdenešnje delo.

Hitler v Graci i Celovci.

Voditeo nemške države, kancler Hitler je obiskao Gradec i Celovec. Povsod se je zbralo več stojezer naroda, ki ga je navdüšeno pozdravlaö.

Prek milijon zastav je bilo samo v Graci. Nemški narod, ki je bio stoletja razceplen, se je združö, zato je to veselje preküpajoče.

Rdeči so podrli nasipe na Cinci, da bi vničili
Francovo vojsko i prebivalstvo.

Da bi preprečili prediranje Francovih čet proti Leridi, glavno-mi mesti ravno tak imenüvane province, so rdeči podrli nasipe i odprli zatvornice jezera blüzi vesi Barazona. Del te vode je odtkeo v reko Cinco, ki je preplavila bre-

gove. Voda je odnesla tüdi železen most, tak da so nacionalistične čete ne mogle nadale iti prek reke. Vendar pa je del čet, ki so pred umetnov poplavo prekoračile reko, korakao naprej proti Leridi. Lerida je zavzeta. Vsa rdeča divizija se pomeknola iz notrašnjosti Katalonije i vnogo vojske je zbežalo v južno Francijo. V Franciji je dozdaž do 10.000 vojakov te vladne španske divizije i okoli dvestojezero rdeče vojske šče prekoračiti francosko mejo, ar je Francovo naglo naprej idenje stíralo k meji. Francija je v skrbah, kak je prehráni,

gda naši izseljenci odidejo iz Francije, koga do te iskali, ka de tak dober.

Znova se je začnölö naše vsakdenešnje delo. A spomin na te vöre obiskanjä božega namestnika de nam še dugo dugo trdna i svetla opora v nevernoj okolici...

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.
Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2 50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na sküpní naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej.
Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din., i tak niže. Poslano i med tekstem vsaka reč 2 D., mali oglasi do 10 reči 3 Din., viševsaka reč 1-50 Din.

Nedela cvetna.

Evangelij (sv. Mataka 21). Tisti čas, gda bi se približevalo Jezus k Jeruzalemu, ino bi prišao v Bethfago k brejli Olivetanskomi: tedi je posloao dva svojiva Vučenika, govoreči njima: Idu vu kašteo, šteri je pred vama, i preci najdeta somarico privezano, i žerbec ž njov, odvežta jo, i pripelajta meni: i či de što vama kaj pravo, povejta, ka Gospod nje potrebuje, i precl je odpusti. To je pa vse včinjeno, da bi se spunilo, ka je povejdano po Proroki, govorečem: Povejte Čeri Sionskoj: oyo Krao tvoj ide tebi pokoren, sedeči na somarici, i žerbeti pod bremen navenjene somarice. Idoča pa Vučenika, včiniła sta, kak je zapovedao njima Jezus. I pripelala sta somarico, i žerbe, i djalta sta na njidva gvant svoj, i njea sta gori posadila. Velika pa vnožina presterala je gvant svoj na pot: drugi so pa sekali vejke z drevja, i metali so na pot: vnožina pa, štera je naprej šla, i štera ga je nasledovala, kricala je, govoreča: Hožanna Sini Davidovom! blagosloveni, ki je prišao vu lmen! Gospodovom.

Jeruzalemčarje so slovesno sprejeli Jezusa. Slekli so svoje plašče pa ž njimi pokrili cesto pred Jezusom. Tudi veje so nasekali v te namen. Tak moremo delati vsi prle. kak pride Gospod v naše srce. Sleči plašč gršne navade, presekati veje vseh smrtnih grehov.

Jaj tistomi, ki bi pristopo k sv. obhajili v smrtnom grehi, brezi milosti bože! Napravo bi boži rop. Takši človek zdrži svetlost s teminov, Kristuša z Belialom, nebesa s peklom. Preganjalec Macencij si je zmislil sledeči način trpinčenja. Živoga človeka je privezal k mrtvomi tak, ka so bila vüsta na vüstaj, oči pri očeh, noga pri nogah. To je ostalo tak, dokeč je živi od smrada ne vmro. Tak delajo tisti, ki se prečiščavlejo v smrtnom grehi. Oni zdržijo Kristuša živoga i odičenoga s svojov mrtvov, od smrtnoga greha smrdečov dušov.

Vnožine so eše Jezusa prihajajočega tudi srčno pozdravale. Pokazale so svoja lepa čüstva. Prvi pogoj za dobro sv. obhajilo je biti v milosti božoj. Potrebno pa je eše drugo. To so jakosti vere, vüpanja i lübezni. Te se nam vzbüdiyo, či se pitamo: Ka je tista Hoštija, štero naskori dobim, koga primem v svoje srce, što je tisti, ki se bo zdržüo z menov?

Na oči je ne drugo kak krüh; takša je njegova forma i tek. V istini pa verjem, ka je Telo našega Zveličara. Gda ga prejmem v svoje srce, prejmem njegovo presveto Telo. Jeto Telo tistoga Boga, ki je tak mogočen, da če obrne pogled na zemlo, ta trepeče, če se tekne gôr, se začnejo kaditi, če pozove zvezde, se njemi predstavijo v svojo svojo svetlobi. Je to tisti mogočni Bog, ki je morji določo meje, tisti, ki zapovedavle morskim valovom i viherom, tisti, ki je samo pravo „Naj bo“, i postao je celi svet, pa bi jih ravno tak lahko stvorio eše na jezero i milijone drugih če bi šteo. Je to tisti veliki, presveti i mogočen Bog, pred šteroga svetlobov si celo angelje zakrivlejo oči. Da, da, ravno tisti, ne drugi. On je samo eden. Toga Boga prejmem v svoje srce pri sv. obhajili. Jaz, nevolen črvček na toj zemli smem priti v bližino mojega Boga, se ž Njim pogovarjati, se Ga z jezikom doteknoti, se ž Njim zdržiti . . .

Gospod, Gospod, moj Bog, nesam vreden . . .

Kitajsko bojišče.

Japonci so v Šantungu znova začeli z ofenzivov i zavzeli skoro že celo pokrajino. V pokrajini Niugši, Čingaj i Kane se zbirajo Muslimani v posebno vojsko i ščejo te pokrajine proglasiti za samostojne muslimanske pokrajine.

Skupno pismo

španskih škofov škofom vsega sveta zaradi vojne v Španiji.

Resnica je nasprotno dejstvo; s pravno gotovostjo je dokazano, da je v natančnem načrtu za marksistično revolucijo, ki so jo pripravljali in ki bi bila izbruhnila po vsej državi, če bi je v velikem delu ne bilo preprečilo državljansko vojaško gibanje, stalo povelje za iztrebitev katoliške duhovščine in pomembnih desničarjev, za sovjetizacijo industrije in za upostavitev komunizma. Bilo je konec januarja, ko je neki anarhistični voditelj govoril svetu po radiu: „Treba je govoriti o stvarih, kakršne so, in resnica je to in nič drugega, da nas je vojaštvo prehitelo in preprečilo, da nam ni uspelo razvneti revolucijo.“

Naj ostane torej ugotovljeno kot prva trditev te spomenice, da je pet let neprestanih stisk med španskimi podaniki na verskem in družabnem področju spravilo v nad vse resno nevarnost sam obstoj javne blaginje ter ustvarilo izredno napetost v duševnosti španskega ljudstva; narod se je dobro zavedal, da po izčrpanju zakonitih sredstev ni bilo druge pomoči za ohranitev reda in miru kakor sila; sile, katere so bile tuje tej oblasti, ki smo jo imeli za zakonito, so sklenile, prevrtni postavljene red in s silo uvesti komunizem; in po usodni povezanosti dejstev Španiji slednjič ni ostalo nič drugega, kakor izbira: ali da podleže končnemu nasokku razdiralnega komunizma, ki je bil že namenjen in zapovedan, kakor se je zgodilo v pokrajinah, kjer narodno gibanje ni zmagovalo; ali pa, da v silnem obrambnem naporu poskusi strahnega sovražnika se rešiti in tako ohraniti osnovna načela svojega družabnega življenja in svojih narodnih obočin.

5. Vojaška vstaja in komunistična revolucija.

Dne 18. julija preteklega leta je prišlo do vojaške vstaje in se je začela vojna, ki še traja. Toda pomnite, prvič, da se vojaška vstaja že od prvih početkov ni vršila brez sodelovanja z zdravim ljudstvom, ki se je pridružilo gibanju v velikih množicah; zato jo je treba označiti za državljansko-vojaško; drugič pa, da sta to gibanje in komunistična revolucija dve dejstvi, katerih ni moči ločiti, če hoče človek o tem, kakšna je vojna, soditi tako kakor je potrebno. Kakor sta se skoraj istočasno začeli, tako že od kraja naznačujeta globok prepad med obema Španijama, ki se bosta borili na bojiščih.

Se več: Gibanje se ni začelo, ne da bi bili tisti, ki so ga sprožili, prej opozorili javne oblasti, naj se grozeči marksistični revoluciji z zakonitimi sredstvi postavijo v bran. Poskus ni uspel in začel se je spopad, pri katerem državljansko-vojaške sile od prvega trenutka niso zadevale toliko ob vladne oddelke, ki so skušali gibanje omejiti, kakor ob razbrzdani besneke ljudske vojske, ki se je v zavetju vladne brezdelnosti — da ne rečemo kaj hujšega — vokvirila v uradno vojno poveljevanje, se okoristila razen z orožjem, ki ga je nezakonito že imela, še z orožjem iz državnih skladišč in se kakor uničujoč plaz vrgla na vse, kar daje oporo družbi.

Tak je v vladnem taboru odgovor na državljansko-vojaško vstajo. Res, bil je to protinapad sil, zvestih vladi; toda predvsem je to borba v družbi anarhističnih sil, ki so se njim pridružile in se bodo z njimi bojevale do konca vojne.

(Dalje).

Nova vlada v Romuniji.

Na ministerskoj seji pod predsedstvom kralja Karla je dao predsednik dozdajnje vlade patrijarh Miron kralji poročilo, da je izpuno nalogo, ki je bila dana njegovi vladi, dao je najprej romunskoj državi novo ustavo i pomirio državo. Zato je dao kralji na razpolago ministerska

mesta vseh članov kabineta. Krao se njemi je zahvalo i sprijao ostavko. — Predsednik nove vlade, ki je bila sestavljena 30. marca, je znova patrijarh Miron Cristea. Neštérni bivši ministri so izpadnoli i na njihova mesta prišli drugi. Nove vlade program je delati za narod.

O bivšem avstrijskom vojnom ministri.

Na italjanskoj meji je bio aretirani bivši vojni minister Vaugin. Preiskava zavolo korupcije je dala telko dokazilnoga materijala, da je državno tožilstvo izdalo nalog, da morajo Vaugina zapreti. Vaugin si je, kak pravi

obtožnica, prisvajao na nedovoljeni način tuje premoženje i na te način jako obogato. — Poleg Vaugina so zaprli tudi Schefera, ravnatelja, i Kregnera, glavnoga tajnika vodstva zveznih železnic.

Keliko naših delavcov je zgubilo pamet v Franciji lansko leto?

Jugoslavansko poslanstvo v Parizi javla Rafaelovoj družbi za Slov. Krajino potom ministerstva za socialno politiko broj 1009/38 od 28 februara, da je v jednom leti zgubilo osem naših delavcov pamet v Franciji, i se vraćijo tu. Poslanstvo v svojem dopisi priznava, da so se godile krivice tudi drugim našim delav-

com, ar so je delodajalci mučili i preveč teršili i tak se zna, njim je živčevje tudi odpovedalo. Tej pa se ne računajo med zblojene v pameti. — Zaistino žalostna statistika, štera eše žalostnejša postane, če si zamislimo, koliko naših se je v pameti zblodilo po drugih državaj i koliko takših je že doma.

Francija pošila pribežnike rdeče nazaj.

V Francijo je pribežalo osem jezero rdečih vojakov. Te bi Francozi mogli po mednarodnom pravi razorožiti i poslati nekam v ozadje v Franciji. Zgodilo se je pa nasprotno. Francozi so te pribežnike oborožili i je poslali

nazaj na Španjolsko. Pa to tudi nede pomagalo rdečim. Italija je že vložila protest proti toj kršitvi mednarodnoga prava. Anglija opomina Francijo, naj s tem postopanjem ne dela nemira.

„Prišli smo do zadnjega poglavja bojne“.

Te reči je pravo general Franco na seji bojnoga sveta v Burgosi. I ta reč je istinska. Boritlom za to, se je posrečilo zavzeti Lerido, ki je drugo glavno mesto Katalonije. Prvo je

Barcelona, gde so se začínjala divjaštva komunistov. Francova vojska se bliža k morji i je že samo par kilometrov. Gda dosegne morje, se prepreči pošiljanje pomoči iz Francije.

Dvestojezero rdečih se pripravla na beg v Francijo.

Ar Francova vojska naglo napreduje i jo rdeči ne morejo zadržati, se rdeči pripravljajo za beg. V slučaju hitroga napredovanja Francove vojske, da se vlovlenja reši rdeča vojska, mora ta s svojimi dvestojezero vojak

pribežati v Francijo. Boži mlini počasi melejo, a stalno i sigurno. Ki so štel Boga premagati, premagani v sramoti bežijo. Če bo boža vola, za mesec dni se bratomorno klanje dokonča v Španiji.

Krščanski stariše ne puščajte svoje dece na predavanja v Sokolsko društvo.

Zakaj? Preminoči teden je bilo v malo dvorani Sokolskoga doma v Ljubljani predavanje. Predavao je brat Sokol Rus Jožef od predmeta: „Sokolstvo s svetovnonazorskega stališča.“ V svojem govoru je predavateo jasno povedao i dokazao iz raznih spisov sokolstva, da je sokolstvo ne krščanskoga svetovnoga nazora, nego protikrščanskoga, samo razumnoga.

Krščansivo prej vodi v robstvo, ar vera v Boga človeka postavi v odvisnost od Boga. Če pa se ne naslanja človek na Boga, nego na svoj razum, kak dela sokolstvo, te je človek popolnoma sloboden.

Občinske volitve v Martjancih.

Dne 27. marca t. l. so se vršile pri nas občinske volitve. Izvoljen je bio g. Vezar Geza iz Martjanec proti g. Kuhar Štefani iz bivše Tešanovske občine. Zdaj se mislijo nekaki na barbarski način osvetiti nad volilci Vezarovomi. Eden najde posekana dreva, drugi kola brez potačev i šteslinov, tretji pali grozilno pismo, štrti, da njemi bo šla hiša v zrak. To je sovraštvo, hujše, kak je najti pri divjalaj. Živkovičevoga nasilja

— Mi priznavamo, da g. Rus ma prav, človek, ki ga ne vodi Kristušov navuk, je sloboden za vsaki greh, ki ga more jedino vera v Boga premagati. A ki je pa tak sloboden, da greh dela kak šče, tisti je prišo v največše robstvo, v robstvo strasti, hüdobije, v robstvo največšega i najstarejšega lažljivca, kak ga Kristuš imenuje, v robstvo hüdoga duha.

Te slobodščine, štero glasi sokolstvo, nas vari Bog. Zato je dužnost pod največšov odgovornost pred Bogom, da stariše te slobodščine varjejo svojo deco kak najbolje v šoli i zvüna nje. Jasno so povedali Sokoli i jasno Kristušov navuk.

Župnik, ministerski predsednik.

Vrhovni vojaški duhovnik litovske armade Valdas Miromas je bio imenüvani za litovskoga ministerskoga predsednika.

Glasi iz Slovenske krajine.

Naznanje. Vnogo lüdi se je navadilo v vsakšoj zadevi hoditi na uredništvo Novin. Posebno, če bi radi meli posojilo, ali več penez od vlog, ali več obresti ali v občinskih zadevah itd. Resno opominamo vsakoga, da je nedovoljeno motiti uredništvo s takšimi posli, šteri ne spadajo k njemi i osobje tak zadržati pri deli. Naj si vsaki zapomni, da uredništvo ne kasa i ne občinski urad. Vsaki naj ide v tisti urad, šteri je določen za njegove zadeve, ne pa obremenjavati uredništvo z nepotrebni posli. To si naj vsaki dobro zapomni, ar se nišče ne sprejme na uredništvu za posle, šteri ne spadajo k uredništvu Novin. — Uredništvo Novin.

Sobota. Na konci preminoelega tjedna smo pokopali Hahn Hermana, trgovca, ki se včakao 81 let starosti. Voditeo Prekmurske tiskarne je zgübo v pokojnom svojega očö. Naše sožalje vsoj družini pokojnoga.

Dr. Brandieu Silvius stopo v pokoj. Z 1. aprilom je stopo v pokoj bivši primarij i direktor sobočke bolnišnice g. dr. Brandieu Silvius. Gospoda Brandieuja kak dobroga internista vsi poznamo. Po rodi Romun iz Sedmograške se je pri nas popolnoma vdmočao tem bole, ar si je zvolo za hišno tovarišico hčer Slovenske krajine. Gospodi doktoru, davnomi naročniki i podporniki naših listov želemo, naj zaslužen pokoj v popolnom zadovolstvi vživa do skrajnih mej človečega življenja. Privatno zdravniško prakso pa bo g. doktor vršo vsaki den.

Črensovci. Za starešino vesi Črensovci je izvoljen Rous Matjaš. Plača njemi je določena letno v zneski 900 Din. Za občinskoga slugo je postavljeni vrli mladenec Horvat Joško, bivši občinski sluga, ki je verno vršo svojo službo pred tem, a je mogo k vojakom i zdaj je znova postavljen. Na njegovo mesto je bio zvoljen Žunič Ignac, siromaški občan, oženjeni, pošteni oča troje dece. Te more zdaj službo zapustiti po tridnevnoj odpovedi, štero je tudi verno vršo. Žunič je služo za 250 Din mesečne plače, Horvati je določeno 350 Din. mesečno. Na občinskoj seji se je določilo, naj tisti bo občinski sluga, ki bo zadovoljen z menšov plačov. Vsi ti sklepi so napravili nekši nemir med prebivalstvom. To pa zato, ar sta oba prosilca potrebni službe, vredni službe. Mi bi občini dali te svet, naj bi ednoga zvolila za policaja, ki bi meo na skrbi vso občino ozvünaj, drugi bi pa delao oznotra i bi hasek mela občina pa dve siromaškivi družini.

Turnišče. Teško so zbeževali č. sestra Vuk Zora, prednica sirotišnice Deteta Marije. Naj njim Dete Marija sprosi potrebno zdravje.

Mlade pa stare šume so k odaji eše v G. Mihalovci. Prazna zemlja je že vse zodana. Ki si želeto kupiti i z dovolenjom oblasti skrciti šume pa napraviti prijeten dom, kde bo vso posestvo vküp, javite se pri Agarnoj zadrugi v Črensovcih. Ne odlašajte, ka ne zamüдите, kak so vnogi zamüdili pri praznoj zemli.

Nevarna šala. V Lendavi je dugoveški gostilničar Genter dražo židova Mayera, ka Hitler tñdi k nam pride i te do židovi v nevoli. Tak dugo se je šalo, da je Mayera svado. Te ga zgrabbi, ga vrže na tla i ga v čemeraj začne brsati. Tak nesrečno ga je brsno v nego, da njemi je čonta počila. Prepelali so ga v sobočko bolniko.

Kmečka zveza Beltinci, bo mela redni občni zbor na vüzemski ponedeljek ob 9 vüri v dvorani Prosvetnoga društva gostilna Sapač v Beltincih. Vabimo vse člane k obilnoj udeležbi.

V. Polana. Naše veselje je puno, ka smo po dugih letaj dobili faro, za štere ustanovitev smo mi siromaki milijone žrtvüvali. V Törnišči so g. dekan v lepih rečah vzeli slovo v našem imeni od törjanske fare, od štere smo se zdaj po večstoletnoj zdrüžitvi ločili. Pri toj slovi se ne edno oko zaskuzilo. Bog njim povrni to lübezen. V našoj cerkvi se je tüdi naznanila ta vesela vest i z ednim odlok višje cerkvene oblasti, da novoga g. plebanoša bodo vsikdar milostiven višji pastir imenüvali.

Rogaševci. Preminoči ponedeljek je pribežao k nam bivšoga austrijskoga kanclera Schuschnigaja tajnika. Gđa je Hitler zasedeo Austrijo, je pobegno iz Beča. Skrivao se je celi teden po raznih krajaj, dokeč se njemi je v Kramarovcih ne posrečilo prekoračiti državno mejo i vüjiti Hitlerovimi nasilji. Od nas je g. tajnik odišao v Soboto.

Sotina. Obeso se je 72 letni Svetanič Janoš. Vzrok samomora je bila zmešanost od dugotrpeče bolezni. — Pokopali smo tüdi Šbül Alojzijo, občinsko babico. Kak prilüblena je bila pokojna med lüdstvom, je pokazala obilna vdeležba pri pokopu.

Pertoča. Naš gospod šol. upravitelje i kantor Št. Poredoš i v Sobočkoj bolnici vračijo oči. Želemo njim skorajšnje ozdravljenje.

Iz šale velka nesreča. V lendavskih gorica j so preminoči dni gorice kopali. Bolši delavci so odišli v Nemčijo, ostali so pa stari i mladina. V ednom mestu je 17 let star deček začno dražiti edno ženo. Pravijo, da je ta žena malo odsebe. En čas je kinjereša opominala, naj se z mlajšimi deklinami gürä, ne ž njov. Pa vseedno ne bogao. Ednok se ženska samo zasükne i z motikov zamahne proti dečki, pa tak nesrečno, da njemi je ves nos i eden deo lica dol vsekala. Tak je siromaček v noriji brez nosa ostao. Taki so pozvali zdravniško pomoć i ga poslali v bolnico, da njemi nos nazaj gor prikeli. Znamenje de pa noso, dokeč bo živo.

Na prosvetni dom v Bogojini so naši izseljenci v Evreux-i dali 20 frankov. Penez odposlan po čeki Novin.

Podpora na Rafaelovo družbo. Naši izseljenci v Evreux-i so poklonili Rafaelovoj družbi za Slovenskoj krajino 15 frankov. Bog povrni!

Na kapelo sv. Martina v Soboti so naši izseljenci v Longsols-i dali 50 frankov. Penez odposlan po čeki Novin.

Kravi sta zgübila dva človeka z Odranec, kda sta je gnala z lendavskoga senja domo. Spravila sta se v krčmo med potjov, kravi pa, ar samo teliko vode pijeta, kak njima trbe, sta se navolile čakati i odišli proti domi. Prišle ste do Gjilinjeka pri Gredaj. Tü jiva najde en biciklist i oprositi mimoidočega Hotižanca, naj jivi žene domo, ve se že zgülastnik. Pa te je do Hotiže prignao kravi, gda so prišli Odrančarje i na svoje največke začüdenje opazili, ka krave ido svoje verte iskat proti Lendavi. Dvajseti dinarov so dali dobromi Hotižanci i kravi srečno prignali domo. Stvar nema pameti, pa li vči človeka na nücanje pameti.

Proračun dravske banovine odobren.

Ministerstvo financ v Belgradi je odobrilo proračun dravske banovine, ki vala od 1. aprila 1. 1938 do 1. aprila 1. 1939.

Trdosrčni lüdje.

Večerni vlak je pihao pomali iz Zagreba. Popotnikov je malo bilo v našem vagoni. Pred menov je sedo mladenec i je dremao. Te je potüvao z menov že iz Beograda, a v drugom vagoni, tak da sva si bila nepoznana. Meni se ne dremalo, zato sam vzeo časopis i sam ga pomali čteo. Ali komaj sam ga odpro, se je tüdi moj sopotnik prebüdo i začno čteti zadnju stran. Na ednok me pa zaprosi: „Gospod, dovolite, da prečtem to poročilo“. Dao sam njemi i on je čteo z takšov silov, ka si je komaj zadoleo odihavati. Dve skuži stanjemi spadnole na časopis i čüo sam globoki vzdihlaj:

„Moj Bog! To ne istina, moja mati ne kriva, jaz sem kriv i trdosrčni lüdje!“

Pri tej rečaj je püsto časopis i začno se jokati kak malo dete. V par minutaj sam tüdi jaz prečteo vzrok njegovega joča. Poročilo je bilo od velke tatvine i vmora. Krivili so mojega sopotnika. Med drugim je list omeeno njegovo mater. Pravo je, ka je ona najveć kriva sinove nesreće, ka ga je ne nikaj navčila i ka se je veselila, da je mela grobjana. Tak vzgojeni, je nadatüvao list, od mladi let, je naprej živo iz hüdobije v hüdobijo. Po maternoj smrti ga je stric vzeo k sebi, a zabadao, on je meo pot, po šteroj je hodo i prišeo do te hüdobije. Ka je mogeo stric, či njemi je vüjšeo z domi? Gđa sam prečteo, mi je mило bilo. Pogledao sam ga i sam njemi pravo:

„To, ka piše list, je čisto zaničavanje. Edna mati toga nebi včinila. Znam, ka zmoro materno srce. Vi pa tüdi nejste krivi. Včeraj, gda se je to godilo, sva bila v vlaku. To more biti nekši drugi pićek pod vašim imenom.“

Nesrečnež me je zgrabo za roke i mi pravo z ysov odkritosrčnostjov:

„To so prve tolažlive reči, štere čüjem po maternoj smrti. Nišće me nej lübo. Dosta slaboga sam vćino, vse pa nejsam, ka piše list. Glejte, i mi je pokazao delavsko knigo. Eden mesec sam pri tom delao, zdaj mi je pa odpovedao. I tak so drugi delali z menov. Od lakote pa nejsam mogeo mreti. Zdaj sam šteo iti domo, vidim pa, ka je dosta bole, če ostanem daleč od doma...“

Smilio se mi je. Šteo sam njemi šće povedati par reči, a mašin je henjao, mogeo sam dol. Tüdi on je dol stopo i šo za menov v čakalnicu, gde sva nadatüvala najni pogovor. Vsigdar bole sam se osvedočo, ka pred menov sedi nesrečnež, šteroga so prisilili v svet, štéri bi doma pošten ostao, či bi najšeo človeka, na šteroga bi se lejko naslonio, zavübao, i štéri je nej pozabo navukov svoje matere. V to srce, sam si mislo, je mati resan z zlatim perom pisala, zato ga je pa bolelo, da je vido, ka za volo njega trpi materno ime. Vido sam, da je pripravljen vse napraviti, samo da bi popravo po krivici na slabo razlagano ime matere. Čüдно se mi je vidilo, kak je takše dobro srce moglo priti na slabo pot. Nesam pa mogeo pozabiti reči: „Nišće me nej lübo.“ Zaistino samo to je moglo pokvariti njega. Tak sam si mislo i sam se nej zmoto.

„Moja mati“, — mi je pra-

vo sladko, kak či bi na vse pozabo, je bila poštena. Imela je lepo premoženje. Vsi so jo radi meli, kak tüdi mene. Küšüjali me so, davali cukar i vse, ka so meli, gućali so zmenov, kak neven što bi bio. Nevem, zakaj so vse to delali, znam pa, ka je bila skažljivost. Toga vsega si jaz te nesam želo, ar mi je vse lejko dala mati, štéra mi je skrbelä za telo i za düšo. Hodila sva v cerkev, k spovedi i k sv. prečiščavanji. Navčila me je lübiti i poštüvati vsakoga. Kak sam srećen mogeo biti pri takšoj dobroj materi, si lejko mislite. Da bi le tak ostao! Ali prišla je bolezen, vse je odišlo za zdravila. Smrt se pa ne zadovolila s tem. Želela si je moju mater i v cvetoćem maji je zvon naznalo, da jo je vmorila. Jokao sam kak vsaki, znao pa nejsam, ka pomeni mrtva mati. Tolažo sam se z rećmi: „Vsi me majo radi.“ Rejsan, kak piše list, stric me je vzeo k sebi. Ah bole bi bilo, či me ne bi nigdar. Vsako žlico mi je stokrat sponoso. Haska njemi nesam delao, hodo sam šće v šolo. Nigdar me nej pošteno pogledno, vido sam, ka bi mi nekaj rad pravo, pa je nej vübao. Jaz sam se ga ogibao, šo sam k poznanim, štéri so me na kolinaj hujkali i mi davali, vse ka so meli. Čüдно, već me nej so poznali. Straj so me bili. Psovi so davali krüh, na me so pa pozabili, či tüdi sam je jaz bole nemilo gledao i šće bole laćen bio kak nema stvar.

Bilo je pozimi. Pri strici so bili vsi proti mene. Mesta nejsam meo pri peći, či tüdi sam vse trepetao od mraza. Zato sam odebežao k mojemim sosedim, pri šterom smo vsako zimo küřili i krumple pekli. Ah kak sam si je želo tisti den, da sam vido, ka so Števekova mati je v šporhat devali. Zdaj mo je jeli, sam si mislo, ve sam pa laćen bio. A nesrećna ženska naednok pita:

„Jožek, boš šo z našim Števekom po cukar, ka mo tej kükali?“ „Šće preveć rad. Se hodi Števek!“

Stara je dala deteti peneze i njemi je nekaj šepetnola, a on pa je nej privolo. Edna plüska je vse napravila, i jaz sam ga silo. jNore! Šla sva. Odprla so se hižne i preklitne dveri. Jaz sam vü stopo. Dveri so se pa vćasi zaprle. Nej sam znao, ka se je zgodilo. Šteo sam je odpreti i viditi, zakaj je nej bilo za menov Števeka. V tom časi pa sam čüo: „Črk“. Bio sam vözapreti. Stao sam bos na mrazi. Probao sam odpreti i šteo sam pitati, a joć mi je nej dopüsto. Spoznao sam svoje siromaštvo i hüdobijo človečoga srca.

Ne daleč od stričove hiše je stao lepi sadovnjak. Tü je bilo telko sada, ka je gnjilo i ka so ga svinje jele. V leti, gda sva šla z materjov mimo, je vsikdar kričao gospodar: „Čakajta malo, ka vama grüške dam“, ali pa: „Jožek skoči prek i si naberi, ka šćeš“. Jaz sam skoči i si nabroo kelko sam šteo. Hodo sam tüdi većkrat sam po sad. On me je vido i vsigdar je meo sladke reči i sme j za mene. V tistom leti, gda mi je mati vmrla, sam tüdi odišeo ednok sam po grüške. Laćen sam bio i tam so gnjilile

prečiščavanji pa ostali tüdi pri velkoj sv. meši. Pod velkov svetov mešov njim je slabo gratalo i tüdi mrl i njej. Pred izdihom so dobili ešće ednok odvezo i mrtveća sveća njim je gorela v roki. Dobromi tretjeredniki naj plaća dober Bog vso gorečnost, vćinjeno za njegov čast.

nakli. On me je ovarao. Šo je v štalo i vćasi je vü prišeo. Priblizavao se mi je z smehom kak vsigdar. Čakao sam njegove sladke reči: „Fajne so, jeli?“ Zmoto sam se, na mesto reči, je zafüćkalo po zraki. Bio je remenjak, Vse grüške sam nahao. Bežao sam, čüo sam šće dvakrat füćkati remenjak, te sam pa že prek bio. Remenjak me je zosagao. Ve sam pa vsigdar mislo, ka je te samo za kobile pa nej za deco. Veselio sam se, ka me je nej dobo. Gđa sam bio prek, sam gledao nazaj. Rad bi vido či je to bio resan on, štéri se mi je smejao telkokrat. Ravno on je bio. Samo obraz je meo nećloveći. Brećao je:

„Ti kodiš brez matere, to-vaj, jaz te navćim, če te je nej mati“.

Meo sam šće par grüšek v žepi, vrgeo sam njemi je ta i se zajokao proti domi. Komaj sam napravio par stopajov, sam začüo nekaj toploga po nogaj. Gledao sam. Bila je krv. „Jezus“, sam zajokao i čüo sam bolećine tüdi po hrbti.

„Ah brezsrćen človek“, so pravili edna ženska, štéra so me najšli, gda sam si gledao rane, „kak si se vübao edno nedužno dete tak razmecvariti. Se ne bojiš greha i kaštuge tistoga, štéri lübi deco? Ne veš, ka dete zraste i ti vse lejko gvera?“ Z joćom sam prišeo domo. Stric se je pa tomi veselio. Sreskao me je i to je bila večerja za tisti den.

Tüdi v šoli se je vse predrügaćilo. Prijatele sam zgübo, ar nesam meo već nikaj, ka bi jim dao. Sam sam bio laćen i sam čakao od njij. Oni so pa bežali od mene, kak či bi moja obleka živa bila. Ednok sam z ednim po nevedoma vküptresno. Vćasi so bili vsi namenili. Bili so me, i justali. Vsi so bili proti meni. Te sam pa zdigno roko i prvić sam obrano svojo pravico. Š tem se je pa začnola moje nesrećno življenje. Bojao sam se strica i sam odebežao. S prva sam proso jesti, a malogde sam je dobo. Začno sam živeti, kak sam mogeo. Prijatelov mi je ne menkalo dokeč sam meo kaj v žepi. Gđa sam pa sühi bio, te so me vsi zapüstili. Dosta sam

slaboga napravo v svoji najlepši letaj, vsega pa, ka me krivijo, nesam jaz vćino. Nesrećnoga življenja sam se nevolio, a do dnes nesam najšeo poti, po šteroj bi prišeo na srećno, pošteno življenje. Jaj meni za hüdobijo, šće većši jaj pa za tiste, štéri so me prisilili do toga. Nevem, zakaj sam meo telko lüdi na pomoć gda mi je mati živela, po smrti njenoj pa nanć ednoga. Nesam si želo božanja. Previdio sam sam, ka sam sirota, a sovrastva si pa nesam zaslüžo s tem, ka sam ostao siromak brez matere. Nato sam njemi pravo, ar svet dela vse iz skažljivosti, pa ne iz kršćanske lübezni. Nerazmi ali pa nešće razmiti, ka s kem većšega sirmaka lübiamo i obdarimo, s tem većšo milost zadobimo. Lüdstvo rado pomaga tistim, šterim ne trbe, sirotam pa nešće. Raj da tistomi deteti, štéro je edino i doma ma vse, kak pa tistomi, štéro doma nema nikaj, ar jih je dosta. So družine, šterim doma krüh pesnivi, a na to si ne zmisljio, ka bi ga dale sirotam, štere od glada vmirajo. Bogati nej so za dobra dela.

Čüo sam većkrat, ka je sirota dala zoškolati sirmaško dete za dühovnika, ka se pa med bogatimi malogda čüje. Majo bogatini nebese na zemli, zato si ne želejo večnih. Sam Jezus je obodo. Zato ne čüdi se, či so s teva tak ravnali, ar to šće delajo dnesden z drugimi. Bog pa vse to vidi i vnoge že kaznüle na tom sveti. Kocke se rade preobrnejo. Bogati so siromaki pred Bogom, siromaki pa Bogati. Ne se je samo ednok zgodilo, ka je bogat hodo prosić krüh k tistomi, šteromi ga je on sam ne šteo dati. Bogastvo je tüdi od Boga, a što slabo ž njim ravna, ga zgübi, posebno, če ga nešće deliti s tistimi, štéri nemajo drugo, kak düšo i telo. Viš, to si ti sam vse vido. A edno si mogoe pozabo i to je, boža lübezen. Bog vsakoga lübi, najbolje pa sirmake, štéri trpijo, a to trpljenje more biti kršćansko...“

„Dobro jütro“, nama je presekao govor mladi orožnik. Prosim pokažite izkaznice.

(Dale)

Hiša

g. Zacherl Franca, bivšega organista i nadvüćitela v Lotmerki, je k odaji. Hiša je süha, poglednite si jo.

KUPUJEM vložne knjižice od Premurskih denarnih zavodov. Banćna poslovalnica BEZJAK, - MARIBOR, Gosposka ul. 25.

Štev. 103/1938.

Razpis.

Vodna zadruga v Dolnji Lendavi razpisuje službo zadružnega tehnića s kvalificacijoj tehniće srednje šole (gradbene ali njej sorodne stroke) po mogućnosti s prakso. Pogoji in honorar so razvidni iz pravilnika o uslužbencih vodne zadruge (glej Službene Novine z dne 20. sept. 1935. br. 218 LIII.). Lastnoroćno napisane prošnje je vložit i do 1. maja 1938. na naslov Vodne zadruge v Dolnji Lendavi.

Vodna zadruga v D. Lendavi dne 4. aprila 1938.

Stem poročam cenjenemu občinstvu, da vsa

gradbena dela, projektiranje načrtov in vse, kar spada v to stroko

je prevzel od **MESARIĆ ŠTEFANA** gradbeni pooblašćeni podjetnik **DRAGUTIN KIRCHFELD** iz ČAKOVCA, telefon 78.

Vse podrobne informacije daje vdova **MESARIĆ** v **M. SOBOTA**

Oda se štirikolna roćna brizgalna

v dobrom stanji. Javite se pri prostovolnoj gasilskoj čet i Satahovci p. Sobota.

Kupi se zemljiško posestvo s poslopji

v blizini Dolnje Lendave ali Sobote za 60 do 80.000 Din

Ponudbe na:

Dr. Peterlin Makso, javni notar v Dolnji Lendavi.

„HIZICKI DOMAČOJ“

Pisma naših z tujine

Zver Marta, a Boeschepé iz Izakovec: Lubi g. vrednik! Odločila sam se, da vam pišem. Že večkrat sam nameravala, pa nesam mela časa. Naznanim vam, da sam pri krščanski hiži, kje lahko spunjavam svoje verske dužnosti. Spovedati se znam francoski, od novembra sam bila že dvakrat pri spovedi. Novine redno dobivam, pošlite mi še M. List. Približavile se vaš god. Malo častitko vam pošlem, da vas bo pozdravila:

„Ljubi, dobri vrednik naš, spet veseli god bo vaš, da častitam vam srčno, Bog vas naj živi dolgo!“

V imeni Jezusa i Marije vas pozdravljam i želim, da bi živeli še dosta srečnih i veselih let.

Hajdinjak Alojz, Villiers sur Marne, s Prosečke vasi: Vilično vam sporočam, da sam sprejel vašo razglednico. Za g. Camplina sam zvedo po Novinaj i po njihovem pismu, pa sam bio tudi že pri njih parkrat v Parizi. Jes bom njim šo na roko, kelko bom mogo. Za Vüzem se dosta ne bo moglo napraviti, a spovedavanje se lahko zvrši i to je glavno. Jes sam g. Camplini priporočao, naj v vsakom kraju iščejo bar ednoga ali edno, ki bi pokazala malo več dobre vole, bi pripravila ljudi za njihov obisk i priporočala Novine, ka bi se potom njih zvedo njihov prihod. Jes vam že sporočim, kda bode v našem kraju sv. spoved. Dobo sam novo naročnico za Novine, bogoslovca Magdiča sestro Marijo iz Odrance. Za ednoga dečka prosim slovenski katekizmuš.

Frank Rožman i familija, Cleveland, Sev. Amerika: Dragi g. vrednik i dobronik naš! Kak jako se skrbite za nas, da nam pošilate po širokom sveti Mar. List i krščanske Novine. Samo eti je svet mrzeo za nje. Za izseljensko številko pošilam 1 dolar. Kak Vaš stari naročnik vam s familijov želemo vse najbolše iz naših src. Želemo njim zdravje i k njūvomi godi sv. Jožefa,

daj njim dober Bog, ka si oni sami želejo. Naj njim pride sv. Jožef na njūvoj zadnjoj vōri nasproti.

Poredoš Marija, Aurillac iz Bakovec: Najlepše se vam zahvalim za redno pošilanje naših listov. Pozdravljam Vas v tom postnom časi s križanim Jezusom pa sv. Jožefom, vašim patronom. Naj vam sprositi pri lūbom Jezusi srečno skradnjo vōro pa naj vam pride nasproti z belov lelijov pa vas naj sprejme v nebeski raj. Pozdravljam mojo mater, sestro, svaka, rodbino, prijatelce i poznanke doma i v tujini pa celo Slovensko krajino. O ti prelūbi domači kraj, že skoro mo se vidili.

Prša Jožef i žena, St. Michel: Najlepša fala za pošilanje naših listov. Pobožen Mar. list ma zlate navuke za nas. Za dobro ūtro vam želim zdravje, srečno smrtno vōro i sv. Jožef naj vas pela pred Jezusa po smrti. Boža milost je pripelala v našo vōro iz luteranske Kerčmar Karola. Eden den sta sprejela z ženov Gura Albinov troje svestvo: sv. spovid, prečiščavanje i hižni zakon. Midva z ženov sva bila butra pri pogojnom krsti i svedoka pri zdavanji. 20 bi se tū zbralo za sv. spoved. O naj prido, naj prido naš izseljenski duhovnik k nam!

Gönc Marija, Haute Bevoys s Kobitja: Bog vas živi! Na kraci se oglašim. Novine redno dobivam vsako soboto. Mesto sam spremenila. Pozdravljam deco, stariše, rodbino i vse duhovnike Slov. krajine.

S. Bethlehem. V kat. fari sv. Jožefa so se znova zbrali dečki i ponovili od g. Horvata nastaveno delo v dramatičnom klubu, zvanom po t. g. Baša Ivana. — Dohodki i stroški te fare so znašali lansko leto okroglo ednajset jezero dolarov. — Šarkan Viljem se je v odprtom pismu, objavljenom v „Amerikanskih Slovincov Glasi“ javno zahvalo g. Pojbič Juliji, slavečkomi vučitelji za njihove trude, štere so meli z njim i drugimi šolari pred 25 leti.

Ko je drevje zelenelo ...

V toplem pomladnem soncu; ko je bilo toliko dreves že belih v krasnem cvetnem snegu in tu in tam celo nekaj rahlo rdečih. In ste vi obhajali, zlasti Vaša mladina, prelepi „materinski dan“ deviške Bogarodice — takrat je bil tudi za naš praznik: 25. marca — zbrali smo se v mestu Evreux, opravili spoved, peli troglasno med mašo našega duhovnika Marijine in postne pesmi, molili za t. mater navzoče rojakinje, ki je par dni prej umrla, se fotografirali; povedali smo svojemu duhovniku še druge svoje težave, nato si ogledali veličastno tamošnjo katedralo in tam pred lursko Materjo tako krasno zapeli, da je pozneje gospa iz Pariza zavoljo te pesmi spoznala našega duhovnika v vlak. —

Nato so morali nekateri že takoj oditi: Francozi tega dne več ne svetijo! — Prosim, vi v domovini se ne pohujšajte, če vam povem, da sem ta dan spovedoval celo v hotelski shrambi. In potem: je žal trebalo iti.

Čudno: oblaki so tačas prepregli obzorje in začelo je rosi. Pa nikar ne recite, da sem sentimentalni, če tiste kaplje primerjam solzam! Tudi vi bi jih, če bi tisti dan slišali toliko trpljenja iz ust naših, v svetem času, ko „Jezus trpi z nami“, kot sami neizrazno globokomno pišejo.

Zdaj so stolpi tiste katedrale že jako jako daleč, a srca še vedno čudovito blizu in trpijo le, ker jih je toliko, ki nismo mogli z njimi govoriti, ker so morali ta dan trdo delati ...

Camplin.

Ka se godi po domovini?

Tudi krava zna plavati. Zadnjič je na mariborsko živinsko senje prignao kravo neki posestnik od sv. Antona v Slov. Goricaj. Ar je ne mogo odati, se je po končanom senji podao v oštarijo, da bi se pokrepčao. Kravo pa je privezao. Kda se je kravi čakanje vidlo že preveč dolgo, je vajat vtrgnola i šla proti Dravi. Kmet je skoč za njov, da bi jo zgrabo i tudi drugi so njemu pomagali. Krava je pobegnota proti brodi na Dravi i naednok skočila v deročo vodo. Plavala je od brega. Vsi številni gledalci, med njimi tudi lastnik krave, so mislili, da se bo vtopila. Krava pa je nekaj časa plavala, nato pa je štela oditi na cesto. Zavolo visikoga obrežja toga ne mogla včiniti. Mariborski gasilci so jo po tri vōrnem deli potegnoli na cesto.

Klauss je tožo bolgarskoga princa. V Maribori so te dni odkrili slepara Klaussa, ki se da je izdajao za konzula i na te način opeharo i od penez spuca več lūdi. Zanimivo je pri tom, da je znoro tudi berlinskoga bankira Bernsteina. Od toga je dobo 50.000 nemški mark. Pravo njemu je, da se toži z bolgarskim princem, ki je od njega kupo edno tretjino zlatoga rūdnika v Zbelevom pri Polčanaj na Slovenskom. Tudi več Zagrebčanov je znoro, ki so bili tak lehkoverni, da so njemu davali peneze. Dosta penez je izvabo od žensk, pri šterih se je oženo. Kda so toga slepara odkrili, so vidli, da nema bogati gospod „konzul“ drugo kak velke duge v Maribori i v Nemčiji.

Velko bogoskrunstvo v božepotnoj cerkvi. V noči od 29 na 30 marc je bila okradnjena cerkev znane bože poti Marija B. strica. Kaplan je ponoči okoli edne vōre čuo neki sumlivi šum i je strelao v zrak. Ar so pa to noč bile oštarije odprte duže kak po navadi, je mislo, da prihaja šum od ponočnjakov. Okoli 5 vōre pa je neki orožnik opazo 5 do 8 sumljivih lūdi, ki so šli iz cerkve. Prayo njim je, naj obstanejo. Roparje pa so parkrat strelili proti njemu i zbežali. Kda je župnik prišeo s par lūdmi v cerkev, so vidili, da sta odnešenivi koroni z glav Marije i Jezuska, iz tabernakla pa dragocena monštranca. Orožniki so našli blūži loga nahibnik i v

njem obe koroni. Roparje pa so odnesli tudi šče druge dragocnosti, tak da znaša škoda nad 200 jezer dinarov.

Sokolski dečki i mladina. Zadnje tjedne so duhovnike v Ljubljani zasmehavali mali dečki i celo deklice. Pa tudi razni sramotilni napisi proti duhovnikom so bili napisani na stene farofov i cerkvenih gred. Med ostalimi je bio napis: „Dol s popi!“ še najbolje mili, vsi drugi so bili hūjši. Človek bi težko vervaio, da more mladi človek kaj takšega napisati. Nekoga duhovnika so celo na cesti napadnoli mali dečkci, ki so njemu kazali jezike. — Policija je prišla nekaj teh dečkov i deklic i je zaslila. Med drugimi so trije dečki, dva stariva po 12 let, eden 14 let i dve deklici starivi 12 let. Kda so je pitali, zakaj so tak gučali duhovnikom, so povedali, so je to navčili sokolski dečki. Imen pa neso povedali i jih najbrž niti ne vejo. — To hujskanje mladine pa je več kak nestrpnost, to je sovraštvo i hūdobija. Sokolstvo pa to dela, čeravno je minister za telovno vzgojo dr. Mletič opoto, da naj bo strpno.

Ali so penezi v posojilnicaj varni? Vnogi mislijo, da so naše posojilnice premale, da bi bili penezi v njih varni. Pravijo, da se lahko ponovi tisto, ka se zgodilo 1931. leta i naslednja leta. — Tudi na to pitanje moramo odgovoriti. Kriza v jeseni leta 1937. ne bila samo pri nas, to je bila svetovna kriza, ki je k nam prišla šče dosta bolekesno, kak se je pojavila indri. Vse to bi naše posojilnice premagale, če ne bilo urebe o zaščiti kmetov. To uredbo je vlada vlekla do 1936. leta i to tak, da so lūdje vsikdar menje zavūpali posojilnicam. Gnes pa že vsi vlagatelje znajo, da njihov penez ne zgubien, da ga dobijo izplačanoga i da de služo intereš. — Pa tudi varen je penez v naših posojilnicah z neomejenov zavezov, za štere vō stoji sto ali več kmečkih iman. Zemla pa je vsikdar najbolje varna, ar to je nekaj, ka ma do pekla svoje koranine, kak narod pravi. — Zato pa samo mejmo zavūpanje v naše domače posojilnice, ar si s tem pomore naše gospodarstvo i težko prišparani penez našega naroda je zavaravani.

Rafaelova družba za Slov. krajino je dobila sledeči dopis.

Consulat Royal De Yougoslavije
Office D' Emigration
E Nr. 152/38

Predmet: Krampač Marija, pritožba radi izkoriščanja v službi na Nemškem.

Kralj. banska uprava dravske banovine Ljubljana.

Pozivno na tamkajšnji akt VI. No. 762/1 od 18. jan. 1938 s katerim se je dostavila pritožba Rafaelove družbe za Slov. krajino povodom izkoriščanja Krampač Marije iz Trnja 27, p. Črensovci, Prekmurje, po njenem sedanjem poslodavcu g. Wollerju iz Japzow b. Wildberg über Treptow, je izaslaništvu čast obvestiti kr. bansko upravo, da je na svoj takoj vloženi energični protest prejelo sedaj sledeče poročilo predsednika pokrajinskega delovnega urada Pommern v Stettinu:

„Kakor mi poroča Arbeitssamt Stralsund, so težke obtožbe ki jih je dvignila Maria Krampač, brez vsako osnove. Odposlanec delovnega urada Stralsund jo je obiskal na njenem delovnem mestu. Maria Krampač je na povpraševanje odgovorila, da ni nikdar poslala nikakšne pritožbe svojim sorodnikom v domovini, nasprotno, da je s svojim delovnim mestom popolnoma zadovoljna in da je njena hrana ne samo zadostna, temveč tudi dobra. Piačo, da prejema točno in

Prepis.

Düsseldorf, 1. marca 1938
Kapellstrasse 9a

radi izkoriščanja v službi na Nemškem. v polni višini. Maria Krampač izjavlja nadalje, da ni bila nikdar bolana in da radi telesne oslabelosti pri delu ni nikdar omedlela. Ona dela vtis zdravega in močnega človeka in ni nikoli imela nikakšnega povoda za neke pritožbe. Obratovodja Robert Woller v Japzowu je z njo ravnatoko zadovoljen ter bo ostala v popolnem sporazumu z njim v njegovi službi še do konca 1938 leta. Postoji pa vtis, da je imenovana poslala svoje pritožbe pod vplivom neke tretje osebe. Smatram, da je s tem zadeva do nadaljnjega končana.“

K prednjemu poročilu je izaslaništvu čast pripomniti, da je Krampač Marija 30. januarja 1938 pisala neposredno tudi tuk. uradu. V tem pismu se je pritoževala samo glede nerednega plačevanja njenega zaslužka in prosila, naj se ji izposluje da bo smela služiti pri njenem bratranču, ki je najbrže zaposlen neke v bližini — tako je vsaj predpostaviti. Očividno je torej, da si je Krampač Marija vse pritožbe gladko izmislila, da bi na ta način dosegla preko naših oblasti

svojo zaposlitev pri delodajalcu njenega bratranca.

Ker je izaslaništvu imelo z našimi poljskimi delavci že več sličnih slučajev neosnovanih pritožb v cilju menjanja delovnega mesta, vljudno prosi kraljevsko bansko upravo, da izvoli preko borze dela v Murski Soboti in Iseljenskega Komisarijata v Zagrebu naše sezonske izseljence, ki imajo priti to poletje v Nemčijo, poučiti o nedopustnosti sličnega postopanja, ki povzroča našim oblastem samo nepotrebno delo, obenem pa jako kvari ugled jugoslovanskih poljskih delavcev pri nemških merodajnih mestih v Berlinu.

V. d. Iseljenskega izaslaništvika:
Podpis.

Ka pomeni te dopis? Rafaelovoj družbi za Slov. krajino se je pritožila Krampač Marija, da preveč trpi pri službi i da ne dobi redno plače svoje. Naša Rafaelova družba je taki poslala njeno pritožbo naprej, da se njej pomaga. Na pritožbo je prišeo gornji odgovor. Zdaj je na Krampač Mariji vrsta, da pove svoje.

Klekl Jožef,
predsednik Rafaelove družbe
za Slov. krajino.

Občni zbor Tujskoprometnega in olepševalnega društva v M. Soboti

se bo vršil dne 9. aprila 1938 ob 20. uri v gostilni Bac. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Čitanje zapisnika ustanov. občnega zbora. 3. Poročilo predsednika. 4. Poročilo tajnika in blagajnika. 5. Poročilo nadzornega odbora. 6. Sprememba društvenega imena in pravil. 7. samostojni predlogi. 8. Slučajnosti. — Vljudno vabljene člani in nečlani.

Pošta.

Sraka Augustin i tovariši Chieri, Italia. Vsem najlepša hvala za srčne pozdrave. — Gumilar A. Vidonci. Betežniki Kereci v Otovce tudi davajte Marlin List brezplačno. Dajte njemu sto dinarov od narocnine, teliko menje nam pošlete. Odpisite nam, gda njemu izročite, ka v knigi zabeležimo. Betežnik pa naj daruje svoje trpljenje i siromaštvo za naše liste, ka do vsikdar puni Kristušovoga dūha i se močno razsirijo. — Fartek Franc, Kuzma 62. Samo edne Novin plačate, čeravno bi en cas pomotoma dvoje dobivali. — Matjašec Ana i Esnes. Tvoji domači na lanskoo leto neso nikaj plačali, na letos tudi ne. Pošli naročnino obojo. Novine ti redno pošilamo. — Trašnjek Augustin, Gaberje. Pisali smo v tvojoj zadevi v Ljubljano i dobili za odgovor, da bo za tebe vugodno rešena v najkrajšem časi. — Bukovec Jožef, Kobilje. Pisali smo zavolo vaše nesreče v Ljubljano i dobili povolni odgovor. Marca 3. pod stev. 27/14 vam je podeljena podpora v zneski 300 Din. — Hladen Urške domači, Dokležovje. Novine vase hčeri so prišle iz Francije nazaj; javite nam njeni novi naslov. Na lani ne plačala dozdaj nikaj. — Leposa Stefan, Tešanovci. Marič Katarine naslov prepisali. Za lani je vse plačala i za letos ešče ostalo iz lanske naročnine 16 Din. 75 p. Na letos ešče ne poslana naročnina. Leposa Ana je na lani dužna 50 Din. i na letos 25 Din. Skūpno 75 Din. — Odsehmao bomo obema na eden naslov pošilali naše liste kak želite i to samo en komad.

Edna mlatilnica

s garniturom 4 HP po ugodnoj ceni se taki oda. Bencik Jožef, Petesovci, p. D. Lendava (Prekmurje).

Razglas.

Obćinska uprava Turnišče skupno z občinsko upravo Dobrovnik razpisuje gradnjo novega mosta na potoku Ledava med obćinama k. o. Turnišče in k. o. Dobrovnik na dan 18. aprila 1938 v občinski pisarni v Turnišču ob 14 uri.

Ponudniki, kateri bi hoteli vzeti gori gradnjo, naj se na dan dražbe zglasijo v zgoraj omenjeni pisarni. Načrti mosta, kakor tudi proračun istega, so na vpogled interesentom vsak dan med uradnimi urami v občinski pisarni v Turnišču.

Predsednik obćine:
Litrop Stefan I. r.